

موان های
اجتماعی

جامعه شناسی یک

پایه نهم

نام دبیر: مریم یابنده جهرمی
استان فارس: شهرستان مرودشت

Lm.yabandeh@Hotmail.com

درس پنجم

YABANDEH

[T.me/Ensaniaaa](https://t.me/Ensaniaaa)

- ❑ نظم و همکاری میان اعضای موجود زنده، یکسان است.
مثلاً: همکاری دستگاه تنفس و گردش خون در بدن انسان ها ، همیشه و همه جایکسان است .
- ❑ همچنین نظم و همکاری حیواناتی که به صورت جمعی زندگی می کنند نیز طی عصرهای متمدنی تغییر نمی کند .
مثلاً: زندگی جمعی زنبورهای عسل سبلان و اجداد آنها در گذشته با تمامی زنبورهای عسل دنیا یکسان است .
- ❖ چرا زندگی جمعی حیوانات هم نوع (زنبورها) در طول زمان و در مکان های مختلف با یکدیگر یکسان است؟
چون رفتار حیوانات ناآگاهانه و غریزی می باشد .
- ❖ آیا به نظر شما جهان اجتماعی انسان ها نیز تنها یک شکل دارد؟ **خیر - شکل یکسانی ندارد .**

T.me/Ensaniaa

شیر و آهو را به عنوان دو حیوان متفاوت در نظر بگیرید :

- ✓ تفاوت شیر و آهو در ویژگی های اساسی آن ها می باشد . (به این نوع تفاوت ها ، تفاوت ذاتی می گویند)
- ✓ تفاوت شیرها با یکدیگر در ویژگی های سطحی آنها می باشد . (به این نوع تفاوت ها ، تفاوت عرضی می گویند)

❖ آیا انسان ها تنها یک نوع جهان اجتماعی می سازند یا انواعی از جهان های اجتماعی را پدید می آورند؟ چرا ؟

انواع مختلفی از جهان های اجتماعی را پدید می آورند .
زیرا آگاهی ، معرفت ، اراده و اختیار انسان ها متنوع است.

همه ما در جهان اجتماعی متولد می شویم و پس از ما نیز، جهان اجتماعی همچنان وجود دارد.
اگر ما فقط جهانی را ببینیم که در آن متولد شده ایم، ممکن است گمان کنیم
که جهان اجتماعی تنها یک شکل دارد،
اما این چنین نیست .

T.me/Ensaniaa

ما چه زمانی به تنوع جهان اجتماعی پی می بریم ؟

به تاریخ گذشته خود رجوع کنیم.

**مثلا جامعه امروز ایران را بادوره
هخامنشیان و قاجارو...مقایسه می کنیم**

زمانی که چشم خود را بر جوامع دیگری
که هم اینک در نقاط دیگر دنیا وجود
دارند باز کنیم .

مثلا به ژاپن می رویم

تفاوت زندگی اجتماعی انسان با زندگی اجتماعی حیوانات

زندگی اجتماعی حیوان

- ۱- زندگی اجتماعی حیوانات **ناآگاهانه و غریزی** است .
- ۲- حیوانات قادر به تغییر محیط زندگی خود نیستند و موجوداتی **منفعل و تاثیر پذیر** هستند .

زندگی اجتماعی انسان

- ۱- انسان ها جهان اجتماعی را **آگاهانه و خلاق** بوجود می آورند.
- ۲- انسان ها در برابر فرهنگی که از طریق تعلیم و تربیت به آنها منتقل می شود موجوداتی **فعال و تاثیر گذار** هستند .

مثال : لاک پشت پس از خارج شدن از تخم بدون راهنمایی به طرف دریا می رود و می داند باید چه چیزی را بخورد و از چنگ چه حیواناتی فرار کند .

علل پیدایش جهان های اجتماعی مختلف چیست ؟

تنوع آگاهی ، معرفت ، اراده و اختیار انسان ها موجب پیدایش جهان های اجتماعی مختلف می شود .

مثال : پیدایش جهان اجتماعی مبتنی بر تبعیض نژادی مانند (آپارتاید در آفریقای جنوبی)

مثال : پیدایش جهان اجتماعی مبتنی بر برابری نژاد ها و زبان ها و ... (شبه جزیره عربستان بعد از بعثت پیامبر)

زندگی اجتماعی انسان، همواره دچار تغییرات مختلفی می شود ، البته هر تغییری که در زندگی اجتماعی رخ می دهد باعث تغییر و تبدیل جهان اجتماعی نمی گردد و تغییرات می توانند تاثیرات متفاوتی بر جهان اجتماعی داشته باشند .

تغییرات جهان اجتماعی در دو سطح رخ می دهد

لایه های عمیق (عقاید و ارزش ها)

این تغییرات و تفاوت ها درون یک جهان اجتماعی واحد رخ می دهد و جهان اجتماعی هویت خود را حفظ می کند و به جهان دیگری تبدیل نمی شود.

مثال : تغییر در لهجه ، جمعیت و رشد اقتصادی

لایه های سطحی (هنجارها و نمادها)

این تغییرات و تفاوت ها مربوط به ارزش های کلان ، آرمان ها و اعتقادات اصلی جهان اجتماعی است و جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تبدیل می کند.

مثال : تغییر در عقاید انسان نسبت به اصل جهان و هستی

آیا جهان های اجتماعی تاریخ (سرگذشت و سرنوشت) یکسانی دارند؟

در پاسخ به این سوال دودیدگاه وجود دارد :

- ۱- عده ای معتقدند که همه **جهان های اجتماعی شبیه** یکدیگرند و **مسیر یکسانی** را برای رشد خود طی می کنند . مانند موجود زنده ای که مراحل رشد خود را از کودکی تا بزرگسالی طی می کند . (جهان ها در طول هم هستند)
- ۲- عده ای معتقدند که **جهان های اجتماعی متنوع** هستند و **مسیر مخصوص به خود** را می پیمایند . (جهان ها در عرض هم هستند)

ویژگی های دیدگاه جهان های اجتماعی در طول هم

همه جوامع انسانی شبیه یکدیگرند و مسیر یکسانی را طی می کنند.

نگاه تک خطی به تاریخ بشر دارند یعنی همه جوامع در یک خط قرار دارند .

در این مسیر برخی از جهان های اجتماعی پیشرفته تر و برخی عقب مانده اند.

جوامع عقب مانده باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند .

جوامع پیشرفته

جوامع نیمه پیشرفته

جوامع عقب مانده

ویژگی های دیدگاه جهان های اجتماعی در عرض هم

جهان های اجتماعی متنوع هستند.

هر جهان اجتماعی فرهنگ و تمدن مناسب خود را بوجود می آورد.

فرهنگ ها و تمدن ها بر اساس ارزش ها و آرمانهای خود متحول می شوند و مسیر های مختلفی را می پیمایند.

برخی تمدن ها و فرهنگ ها زمان طولانی دوام می آورند و بعضی پس از مدتی از بین می روند .

جهان های اجتماعی مختلف با یکدیگر روابط متقابلی دارند و می توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند .

مردم شناسان بر چه اساسی از جهان های اجتماعی متفاوتی چون غرب، اسلام ، چین و هند یاد می کنند؟

آن ها با اعتقاد به وجود جهان های اجتماعی متنوع و بر اساس دیدگاه جهان های در عرض هم از جهان های اجتماعی متفاوتی چون غرب، اسلام ، چین و هند یاد می کنند .

هیچ جهان اجتماعی نمی تواند با **حفظ هویت** مسیر جهان اجتماعی دیگری را ادامه دهد.

ویژگی های جهان اجتماعی زنده وسالم

در صورت لزوم در دستاوردهای جهان های اجتماعی دیگر ، **تغییراتی ایجاد کرده** ، سپس آنها را مورد استفاده قرار می دهد.

مطابق با نیاز های خود از دستاوردهای جهان های اجتماعی دیگر استفاده می کنند .

فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می کنند.